

ในพระปรมາภิไชยพระมหาภักษริย์ ศากตรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๓๐/๒๕๔๗

วันที่ ๑๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๗

เรื่อง ผู้ขอจัดตั้งพระคนำชัยขอให้วินิจฉัยข้อความสำคัญข้อความสำคัญของกฎหมายที่ได้รับจัดแจ้งการจัดตั้งพระคนำชัย

ผู้ขอจัดตั้งพระคนำชัย (นายนำชัย แซ่ฟัก) ได้ยื่นคำร้องลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๔๗ ต่อศากตรัฐธรรมนูญเพื่อให้วินิจฉัยข้อความสำคัญของกฎหมายที่ได้รับจัดแจ้งการจัดตั้งพระคนำชัย

ข้อเท็จจริงตามคำร้อง คำร้องเพิ่มเติม และเอกสารประกอบ สรุปได้ว่า ผู้ขอจัดตั้งพระคนำชัย ผู้ร้อง ซึ่งได้รับเลือกตั้งเป็นหัวหน้าพระคนำชัย ยื่นแบบคำขอจัดตั้งพระกรรมการเมือง ชื่อ “พระคนำชัย” ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒ ต่อนายทะเบียนพระกรรมการเมือง ผู้ถูกร้อง ต่อมา ผู้ถูกร้องมีหนังสือลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๔๒ แจ้งผู้ขอจัดตั้งพระคนำชัยว่า ไม่รับจดแจ้งการจัดตั้งพระคนำชัย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระกรรมการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๑๔ วรรคสาม เนื่องจากผู้ได้รับการเลือกตั้งเป็นหัวหน้าพระคนำชัย คือ ผู้ร้องถูกคุกขังอยู่ที่เรือนจำจังหวัดน่านตามหมายของศาลจังหวัดน่าน ที่ ๕๘๐/๒๕๔๒ ลงวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๒ และ ที่ ๓๐/๒๕๔๒ ลงวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๒ เป็นเหตุให้คณะกรรมการบริหารพระกรรมการเมืองไม่มีคุณสมบัติตามพระราชบัญญัติดังกล่าว มาตรา ๑๔ (๔) ประกอบมาตรา ๑๒ และมาตรา ๒๑ แต่ผู้ร้องเห็นว่า ตนถูกกลั่นแกล้ง ออกหมายจับในระหว่างการยื่นขอจัดตั้งพระกรรมการเมือง และถูกเจ้าหน้าที่สำรวจตั้งข้อหาโดยไม่มีเจ้าทุกข์รวม ๙ ข้อกล่าวหา ทำให้ทางลักษณะประกันตัวไม่ทัน และอ้างรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓ ซึ่งบัญญัติว่า

ในคดีอาญา ต้องสันนิษฐานไว้ก่อนว่า ผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิด ก่อนมีคำพิพากษาอันถึงที่สุด อีกทั้งในขณะยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ร้องได้รับการประกันตัวแล้ว ดังนั้น จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ มีคำสั่งให้นายทะเบียนพระครุการเมืองรับจดแจ้งการจัดตั้งพระคนนำชัย

ศาลรัฐธรรมนูญส่งสำเนาคำร้องให้ผู้ถูกร้องเพื่อยื่นคำชี้แจง และขอข้อมูลการดำเนินคดีกับผู้ร้อง ไปยังศาลจังหวัดน่าน

ผู้ถูกร้องมีหนังสือชี้แจงสรุปได้ว่า เมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒ ผู้ถูกร้องได้รับคำอุ้ดตั้ง พระครุการเมือง ชื่อ “พระคนนำชัย” โดยมีผู้ร้องได้รับเลือกตั้งเป็นหัวหน้าพระครุ ต่อมา ผู้ถูกร้องทราบจาก จากหนังสือพิมพ์ข่าวสด ประจำวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๔๒ ว่า สิบเอก นำชัย แฟ้มฟัก กรรมการผู้จัดการ บริษัท นำชัยวิลล่า จำกัด ถูกต่างประเทศดำเนินคดีฐานฉ้อโกงเงิน จังหวัดนราธิวาส จับกุมในข้อหา ฉ้อโกงประชาชน แต่สิบเอก นำชัยฯ ให้การปฏิเสธ พร้อมทั้งยืนยันว่า ถูกกลั่นแกล้งทางการเมือง เนื่องจากกำลังจัดตั้งพระครุการเมือง ชื่อ พระคนนำชัย และกำลังขอดำรงตำแหน่งกับคณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ถูกร้องจึงมีหนังสือลงวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๔๒ ถึงผู้บังคับการต่างประเทศจังหวัดนราธิวาส แนะนำสืบ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๔๒ ถึงผู้กำกับการสถานีตำรวจนครบาลเมืองน่าน ขอตรวจสอบข้อเท็จจริง เกี่ยวกับการดำเนินการดังกล่าว ซึ่งสถานีตำรวจนครบาลเมืองน่าน รายงานผลการตรวจสอบเมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๔๒ สรุปว่า สิบเอก นำชัยฯ เป็นบุคคลคนเดียวกับผู้ร้อง ซึ่งเป็นผู้ยื่นคำร้องขอจัดตั้ง พระคนนำชัย และหลักฐานทางคดีพอฟังว่า การกระทำของผู้ร้องเป็นความผิดฐานฉ้อโกงประชาชนและ โภymia แผนผังโครงการ หรือวิธีการจัดสรรในที่ดิน ซึ่งคณะกรรมการควบคุมการจัดสรรที่ดินยังไม่ได้ ออกใบอนุญาต ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๔๓ และประมวลของคณะกรรมการปัจจุบัน ฉบับที่ ๒๘๖ ลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ข้อ ๔๐ ขณะรายงานผลการตรวจสอบนี้ ผู้ร้องถูกควบคุมตัว อยู่ที่เรือนจำจังหวัดน่าน เนื่องจากศาลไม่อนุญาตให้ประกันตัว และเมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๔๒ พนักงาน อัยการจังหวัดน่านยื่นฟ้องผู้ร้อง เป็นคดีความผิดฐานร่วมกันฉ้อโกงประชาชนฯ อีกดีหนึ่ง ผู้ถูกร้อง จึงมีคำสั่งเมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๔๒ ไม่รับจดแจ้งการจัดตั้งพระคนนำชัย เนื่องจากเห็นว่า ผู้ร้อง ซึ่งเป็นผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นหัวหน้าพระคนนำชัย และยื่นคำร้องขอจัดตั้งพระครุการเมืองชื่อพระคนนำชัย ถูกคุมขัง อยู่ที่เรือนจำจังหวัดน่านตามหมายของศาลจังหวัดน่าน ในระหว่างพิจารณาฯ จะรับหรือไม่รับจดแจ้งการจัดตั้ง พระคนนำชัย เป็นบุคคลที่มีลักษณะต้องห้ามไว้ใช้สิทธิเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ ขาดคุณสมบัติผู้จัดตั้ง พระครุการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครุการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๘ ทำให้การเป็นหัวหน้าพระคนนำชัยของผู้ร้องที่ได้รับเลือกตั้งในที่ประชุมจัดตั้งพระคนนำชัยสิ้นสุดลงไปด้วย เป็นเหตุให้คณะกรรมการบริหารพระครุไม่มีคุณสมบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย พระครุการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๑๔ (๔) ประกอบมาตรา ๑๒ และมาตรา ๒๗

ศาลจังหวัดน่านแจ้งข้อมูลการดำเนินคดีกับผู้ร้อง สรุปว่า ผู้ร้องถูกดำเนินคดีที่ศาลจังหวัดน่าน เป็นคดีแพ่ง ๒ คดี และคดีอาญา ๖ คดี ขณะแจ้งข้อมูลนั้น ศาลสั่งจำหน่ายคดีออกจากสารบบคดีชั่วคราว เนื่องจากจำเลยหลบหนีไประหว่างประกันตัว และอยู่ระหว่างออกหมายจับจำเลยมาดำเนินคดี

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้ว มีประเด็นต้องพิจารณาเบื้องต้นว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจ พิจารณาคำร้องนี้ หรือไม่

พิจารณาแล้ว รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๒ บัญญัติว่า “สาระสำคัญที่ต้องมีในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญเรื่องต่างๆ ตามที่บัญญัติไว้ในบทเฉพาะกาล ให้เป็นสาระสำคัญที่ต้องมีในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญเรื่องนั้นๆ ตามรัฐธรรมนูญนี้” และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครุการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ เป็นกฎหมายประกอบบรัษัทธรรมนูญ ซึ่งตราขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๗ มาตรา ๓๒๓ และมาตรา ๓๒๘ (๑) บัญญัติให้กฎหมายประกอบบรัษัทธรรมนูญดังกล่าว อย่างน้อยต้องมี สาระสำคัญในเรื่องการจัดตั้งพระครุการเมือง และการจัดแจ้งการจัดตั้งพระครุการเมืองในทะเบียนพระครุการเมือง ซึ่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครุการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ บัญญัติเรื่องการรับจดแจ้ง และไม่รับจดแจ้งการจัดตั้งพระครุการเมืองไว้ใน หมวด ๑ การจัดตั้งพระครุการเมือง มาตรา ๑๗ วรรคหนึ่ง ซึ่งบัญญัติว่า “ผู้ขอจัดตั้งพระครุการเมือง ซึ่งไม่เห็นด้วยกับคำสั่งไม่รับจดแจ้งการจัดตั้งพระครุการเมือง ของนายทะเบียนตามมาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๕ มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อให้วินิจฉัยข้อหาภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งคำสั่งไม่รับจดแจ้งการจัดตั้งพระครุการเมืองจากนายทะเบียน” เมื่อกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว บัญญัติสาระสำคัญเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๒ และ มาตรา ๓๒๘ (๑) โดยให้อำนาจศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยข้อหาคำสั่งไม่รับจดแจ้งการจัดตั้งพระครุการเมือง ของนายทะเบียนพระครุการเมืองแล้ว ประกอบกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ บัญญัติว่า “การพิจารณาพิพากษา อรรถคดีเป็นอำนาจของศาลซึ่งต้องดำเนินการตามรัฐธรรมนูญ ตามกฎหมาย และในพระปรมาภิไธย พระมหาภัยตรี” ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยคำร้องที่ผู้ขอจัดตั้งพระครุการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครุการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๑๗

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาในวินิจฉัยข้อหาดังนี้ว่า การที่นายทะเบียนพระครุการเมืองมีคำสั่ง ไม่รับจดแจ้งการจัดตั้งพระครุการเมืองเป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครุการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๑๔ วรรคสาม หรือไม่

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครุการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑

“มาตรา ๑๔ เมื่อได้รับคำขอจัดตั้งพระครุการเมือง ให้นายทะเบียนพิจารณาตรวจสอบในเรื่อง ดังต่อไปนี้

(๗) ผู้จัดตั้งพระครุการเมืองเป็นผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘ และมีจำนวนไม่น้อยกว่าสิบห้าคน

(๘) นโยบายและข้อบังคับพระครุการเมืองมีลักษณะไม่ขัดต่อมาตรา ๑๐

(๙) เอกสารการขอจัดตั้งพระครุการเมืองมีรายการครบถ้วนตามมาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๓

(๑๐) คณะกรรมการบริหารพระครุการเมืองมีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๒ และ

(๑๑) ชื่อพระครุการเมืองและภาพเครื่องหมายพระครุการเมืองไม่ซ้ำ หรือพ้อง หรือมีลักษณะคล้ายคลึงกันชื่อพระครุการเมืองหรือภาพเครื่องหมายพระครุการเมืองของผู้ขอจัดตั้งพระครุการเมืองอื่น ที่ได้ยื่นคำขอไว้ตามมาตรา ๑๓ หรือของพระครุการเมืองอื่นที่นายทะเบียนได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพระครุการเมือง “ไว้ก่อนแล้ว”

ในการยื่นนายทะเบียนตรวจสอบแล้วเห็นว่า ถูกต้องและครบถ้วน ให้นายทะเบียนรับจดแจ้งการจัดตั้งพระครุการเมือง และแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ขอจัดตั้งพระครุการเมืองทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอจัดตั้งพระครุการเมือง

ในการยื่นนายทะเบียนตรวจสอบแล้วเห็นว่า คุณสมบัติหรือจำนวนของผู้จัดตั้งพระครุการเมือง หรือนโยบายและข้อบังคับพระครุการเมือง หรือคุณสมบัติของคณะกรรมการบริหารพระครุการเมือง หรือชื่อพระครุการเมือง หรือภาพเครื่องหมายพระครุการเมืองไม่เป็นไปตามวรรคหนึ่ง (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) ให้นายทะเบียนสั่งไม่รับจดแจ้งการจัดตั้งพระครุการเมือง และแจ้งเป็นหนังสือพร้อมทั้งเหตุผลให้ผู้ขอจัดตั้งพระครุการเมืองทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนได้รับคำขอจัดตั้งพระครุการเมือง”

ข้อเท็จจริงตามคำชี้แจงของผู้ถูกร้อง ปรากฏว่า เหตุที่ผู้ถูกร้องนำมาใช้เป็นเหตุผลในการสั่งไม่รับจดแจ้งการจัดตั้งพระครุการเมือง คือ การที่ผู้ร้องซึ่งเป็นผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นหัวหน้าพระครุและยื่นคำร้องขอจัดตั้งพระครุคุณขั้งอยู่ที่เรือนจำจังหวัดน่าน ตามหมายของศาลจังหวัดน่าน ทำให้เป็นบุคคลที่มีลักษณะต้องห้ามนิ่ำให้ใช้สิทธิเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ อันเป็นการขาดคุณสมบัติของการเป็นผู้จัดตั้งพระครุการเมือง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครุการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๘ ทำให้การเป็นหัวหน้าพระครุนำ้ชัยของผู้ร้องลื้นสุดลงไปด้วย จึงเป็นเหตุให้คณะกรรมการบริหารพระครุไม่มีคุณสมบัติ ตามมาตรา ๑๔ (๔) ประกอบมาตรา ๑๒ และมาตรา ๒๑

พิจารณาข้อเท็จจริงตามคำร้อง คำร้องเพิ่มเติม เอกสารประกอบของผู้ร้อง คำชี้แจงและเอกสารประกอบของผู้ถูกร้อง ตลอดจนข้อมูล และเอกสารการดำเนินคดีกับผู้ร้องที่ศาลจังหวัดน่านส่งมาแล้วเห็นว่า ผู้ร้องเป็นบุคคลหนึ่งซึ่งรวมกันกับบุคคลอื่นมีจำนวนตั้งแต่สิบห้าคนขึ้นไป จัดตั้งพระครุนำ้ชัย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครุการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๘ ซึ่งบัญญัติว่า

“ผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิดซึ่งมีอายุไม่ต่ำกว่าห้าปีบวบวันนับถ้วน แต่ไม่มีลักษณะที่ต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญมีจำนวนตั้งแต่สิบห้าคนขึ้นไป สามารถกันขัดตั้งพระราชกรณีย์เมืองได้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างเจตนาณทั้งการเมืองของประชาชนและเพื่อดำเนินกิจการในทางการเมืองให้เป็นไปตามเจตนาณนั้น ตามวิถีทางการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข” ซึ่งลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญนั้น รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๖ บัญญัติว่า “บุคคลผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้ในวันเลือกตั้ง เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้ง คือ ... (๓) ต้องคุณขังอยู่โดยหมายของศาลหรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย (๔) ...” เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏตามคำชี้แจงของผู้ถูกร้อง และผู้ร้องมิได้โต้แย้งแต่ประการใดว่า ผู้ร้องต้องคุณขังอยู่ที่เรือนจำจังหวัดน่าน โดยหมายของศาลจังหวัดน่าน ที่ ๕๔๐/๒๕๔๒ ลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๔๒ และ ที่ ๗๐/๒๕๔๒ ลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๔๒ ตั้งแต่วันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๔๒ และผู้ถูกร้องมีคำสั่งไม่รับจดแจ้งการจัดตั้งพระราชกำหนดชัย ในวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๔๒ ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ผู้ร้องถูกคุณขังอยู่ที่เรือนจำจังหวัดน่าน ผู้ร้องซึ่งเป็นผู้จัดตั้งพระราชกำหนดนั่นและเป็นผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นหัวหน้าพรรคราษฎร ตลอดจนเป็นผู้ยื่นคำขอจัดตั้งพระราชกำหนดชัยต่อผู้ถูกร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระราชกรณีย์ พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๑๓ จึงเป็นผู้มีลักษณะที่ต้องห้ามตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระราชกรณีย์ พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๘ ดังนั้น การที่ผู้ถูกร้องสั่งไม่รับจดแจ้งการจัดตั้งพระราชกรณีย์ของผู้ร้อง จึงเป็นการสั่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระราชกรณีย์ พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๑๔ วรรคสาม แล้ว

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงวินิจฉัยข้อด้วยว่า การที่นายทะเบียนพระราชกรณีย์ มีคำสั่งไม่รับจดแจ้งการจัดตั้งพระราชกำหนดชัยเป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระราชกรณีย์ พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๘ ดังนั้น การที่ผู้ถูกร้องสั่งไม่รับจดแจ้งการจัดตั้งพระราชกรณีย์ของผู้ร้อง จึงให้ยกคำร้องของผู้ขอจัดตั้งพระราชกำหนดชัย

นายประเสริฐ นาสกุล

ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

นายโภคmen กัทรภิรมย์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

พลโท จุล อดิเรก

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายจุนพล ณ สงขลา

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายປີ່ງ ເນີມວັນນິຍ່

ຕຸລາການສາລວັງອະນຸມະນຸຍາ

ນາຍນົກລ ສະຫຼຸບນ

ຕຸລາການສາລວັງອະນຸມະນຸຍາ

ນາຍສຸຈີຕ ບຸນຍັງກາຣ

ຕຸລາການສາລວັງອະນຸມະນຸຍາ

ນາຍສຸຈິນດາ ຍັງສຸනທຣ

ຕຸລາການສາລວັງອະນຸມະນຸຍາ

ນາຍສຸວິທຍ໌ ຫີ່ພົງໝໍ

ຕຸລາການສາລວັງອະນຸມະນຸຍາ

ນາຍອິນນັນຕ ເກຕູວາງຄໍ

ຕຸລາການສາລວັງອະນຸມະນຸຍາ

ນາຍອິສສະ ນິຕິທັນທິປະກາສ

ຕຸລາການສາລວັງອະນຸມະນຸຍາ